

Ζωή Τσόκανου Καλλιτεχνική διευθύντρια της ΚΟΘ

Πηγή:	ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ	Σελ.:	1,55	Ημερομηνία έκδοσης:	21-02-2021
Αρθρογράφος:		Επιφάνεια :	1236.28 cm ²	Κυκλοφορία:	1200
Θέματα:	ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ				

Ζωή Τσόκανου

♦♦ Τεράστια πρόκληση το άνοιγμα στη διαδικτυακή παρουσία

Η καλλιτεχνική διευθύντρια της ΚΟΘ μιλά μεταξύ άλλων για τις εκδηλώσεις χωρίς κοινό και το δύσκολο χώρο της τέχνης με αφορμή τις καταγγελίες που είδαν το φως της δημοσιότητας **55**

Η καλλιτεχνική διευθύντρια της ΚΟΘ μιλά στη «ΜτΚ» για τη συνεργασία του φορέα με τους Χορευτές του Βορρά, τις εκδηλώσεις χωρίς κοινό και το δύσκολο χώρο της τέχνης, με αφορμή τις καταγγελίες που είδαν το φως της δημοσιότητας

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Μ **Βιολέτα Φωτιάδου**

Ζωή Τσόκανου Καλλιτεχνική διευθύντρια της ΚΟΘ

Τεράστια πρόκληση το άνοιγμα στη διαδικτυακή παρουσία

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης συμπράττει με τους Χορευτές του Βορρά και δίνουν ζωή στο εμβληματικό έργο 110α του Dmitri Shostakovich, το οποίο είναι αφιερωμένο στα θύματα του φασισμού και του πολέμου.

Με ένα streaming που θα αναρτηθεί στο κανάλι της ΚΟΘ στο Youtube και τη σελίδα της ΚΟΘ στο Facebook (η εκδήλωση θα μεταδοθεί στις 28 Φεβρουαρίου στις 7 μ.μ.), οι θεατές θα έχουν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν τη δραματουργία μίας ιδιοφυούς σύνθεσης. Όπως εξηγεί και η καλλιτεχνική διευθύντρια και αρχιμουσικός της ΚΟΘ, Ζωή Τσόκανου, πρόκειται για ένα έργο που παρά τη «σκοτεινιά» που κρύβει μέσα του, αποτελεί ένα από τα δημοφιλέστερα του συνθέτη και από τα πιο αγαπημένα του κοινού.

«Ήταν μία ιδέα που υπήρχε στο μυαλό μου και ήθελα με τους Χορευτές του Βορρά να συνδυάσουμε ορχηστρική μουσική με το σύγχρονο χορό. Ήθελα να βρούμε μουσική που να μπορούμε να τη φανταστούμε μαζί με μία άλλη τέχνη. Προσωπικά με ενδιαφέρει να ανοίξει ένα τέτοιο παράθυρο. Αποφασίσαμε να κάνουμε λοιπόν το έργο 110α του Dmitri Shostakovich. Ένα από τα πιο δυνατά έργα του 20ου αιώνα που παρόλο που είναι αρκετά σκοτεινό και εκφράζει την καταπίεση που είχε ζήσει ο συνθέτης σε όλη του τη ζωή, είναι από τα πιο αγαπημένα του κοινού», λέει χαρακτηριστικά και συμπληρώνει: «Το έργο γράφτηκε ως μουσική για μία ταινία και έπρεπε να βασίζεται στην καταστροφή του πολέμου και σε ένα αντιφασιστικό μήνυμα. Το μάτιο του πολέμου χαραχτηκε μέσα στον συνθέτη και όντως αυτή ήταν η αφορμή για τη συγγραφή του έργου, αλλά κατέληξε να είναι και το πιο αυτοβιογραφικό δημιούργημά του. Έβαλε μέσα τα αρχικά του ονόματός του μεταφρασμένα σε νότες και τα πιο σημαντικά του έργα ως θέματα στο έργο για να γίνει το ρέκβιεμ του είδους του. Αυτό ήθελε να είναι το έργο που θα παιχτεί όταν θα έφευγε από τη ζωή. Είναι συγκλονιστικό και από την αρχή μέχρι το τέλος κρατάει τον ακροατή».

Σύμφωνα με την κ. Τσόκανου, πρόκειται για μία σύνθεση που εκφράζει την καταπίεση του ίδιου του δημιουργού της, ο οποίος προσπαθούσε να βρει τον τρόπο να είναι ελεύθερος σε ένα ανελεύθερο καθεστώς. Η ανάγκη για καλλιτεχνική έκφραση σε ένα περιβάλλον που την περιορίζει είναι ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά του έργου και παρόλο που γράφτηκε το 1960 μοιάζει πιο επίκαιρο από ποτέ:

«Η αίσθηση της ματαιότητας που έχει το έργο μεταφέρεται στις ανθρώπινες σχέσεις μέσω του χορού που θα δείτε. Οι δύο χορευτές παίρνουν αυτή την ατμόσφαιρα της μοναξιάς, ακόμα και αυτή που βιώνουμε εντός της σχέσης, και τέλος αφήνουν ένα μικρό φως για λύτρωση. Ήταν δύσκολο αλλά αυτή ήταν και η μεγάλη πρόκληση. Να αποδώσουμε αυτή την ατμόσφαιρα της καταπίεσης. Ο Shostakovich ήταν απόλυτα καταπιεσμένος από το σύστημα και από τον ίδιο τον Στάλιν. Δεν μπορούσε να γράψει ελεύθερα μουσική αλλά μπορούσε να είναι ελεύθερος μόνο όταν έγραφε μουσική. Οπότε βρήκε τους δικούς του κώδικες να γράφει μουσική σε ένα πλαίσιο που έπρεπε να προσέχει τι γράφει. Ο συνθέτης ένιωθε εγκλωβισμένος σε αυτή την κατάσταση και όταν βγήκε η πρώτη αρνητική κριτική για το έργο του ήταν έτοιμος με τη βαλίτσα του στην πόρτα του σπιτιού του να τον συλλάβουν. Υπάρχει πολύ έντονος συμβολισμός στο έργο. Παρά όμως την καταπίεση, ήθελε να μιλήσει και να εκφραστεί. Αντίστοιχα, παρόλο που δεν υπάρχει το πλαίσιο για να εργαστεί σήμερα ο καλλιτέχνης καθώς όλα είναι κλειστά, η ανάγκη και η φωνή δεν σταματάει. Ο καλλιτέχνης ζει μέσα από αυτό και βρίσκει τρόπο να βγάλουμε τη φωνή μας για να συνεχίσουμε να είμαστε καλλιτέχνες».

«Άπαξ και αρχίσει μία συμπεριφορά να παρεμβαίνει στα όριά σου πρέπει να μιλήσεις»

Ο αγώνας του Shostakovich να δημιουργήσει τους κώδικες που θα του επέτρεπαν να υπάρχει στον καλλιτεχνικό κόσμο θυμίζει τον αγώνα των σημερινών ανθρώπων του πολιτισμού να ασκήσουν το επάγγελμά τους στρεφόμενοι σε νέες μορφές έκφρασης και διάδοσης της τέχνης τους. Όπως αναφέρει η κ. Τσόκανου, τα τεχνολογικά μέσα που διαθέτει σήμερα ο καλλιτέχνης αποτελούν ένα διαβατήριο για να ταξιδέψει παντού το έργο του αλλά με απύσχα την πολιτειακή στήριξη, το ταμείο σύντομα θα είναι... μείον.

«Η ζωντανή ακρόαση δεν μπορεί να αντικατασταθεί. Ωστόσο, είναι ένας νέος δρόμος να κάνουμε ακόμα πιο ισχυρή την ταυτότητά μας χρησιμοποιώντας τα τεχνολογικά μέσα. Είχαμε να μεταπηδήσουμε την έλλειψη των ανθρώπων που αναπνέουν δίπλα μας και μας ακούνε και

να ανταποκριθούμε σε μία υλικοτεχνική πρόκληση. Είμαι πολύ χαρούμενη με αυτό και είναι ένα διαβατήριο να ταξιδέψει η δουλειά μας πέρα από εδώ. Είμαστε από τους τυχερούς που μπορούμε και δουλεύουμε ακόμα έστω και με αυτό τον τρόπο. Βέβαια οι καλλιτέχνες χρειάζονται στήριξη. Μία μαγνητοσκοπήση είναι μία δαπανηρή διαδικασία και δεν είναι απλή. Χωρίς καθόλου έσοδα το ταμείο θα αδειάσει. Το πώς θα διαχειριστείς το άνοιγμα στη διαδικτυακή παρουσία είναι μία τεράστια πρόκληση».

«Και εγώ έζησα δύσκολες στιγμές»

Στρέφοντας το βλέμμα στον πολύπαθο χώρο του θεάματος με όλο και περισσότερες καταγγελίες να βλέπουν το φως της δημοσιότητας, η καλλιτεχνική διευθύντρια της ΚΟΘ κάνει λόγο για ανάγκη θέσπισης ενός κώδικα δεοντολογίας και παράλληλα τονίζει πως τον λόγο πρέπει να πάρει η δικαιοσύνη.

«Η γνώμη μου δεν μπορεί να είναι άλλη από το ότι καιρετίζουμε την αρχή που έγινε και τους ανθρώπους που βρήκαν τη δύναμη και το βήμα να μιλήσουν για αυτά τα περιστατικά που έζησαν. Από εκεί και πέρα θεωρώ ότι πρέπει να πάρει το δρόμο της δικαιοσύνης. Δεν μου αρέσει που όλοι κρίνουμε όλους και βγαίνουμε στα τηλεπαράθυρα και λέμε «αυτός έκανε αυτό». Πρέπει οπωσδήποτε να θεσμοθετηθεί δεοντολογία και είμαι μαζί με όσους μιλούν, αλλά είναι και ένας χώρος σκληρός. Και εγώ έζησα δύσκολες στιγμές. Και ως γυναίκα σε αυτή τη θέση και ως φοιτήτρια μουσικής που ήθελα να ακολουθήσω το όνειρό μου. Ήμουν όμως αποφασισμένη να κάνω αυτό που ήθελα και τις έβαλα στην άκρη κρατώντας αυτά που ήθελα και πετώντας τα υπόλοιπα. Ο κάθε άνθρωπος όμως έχει τον χαρακτήρα του. Άπαξ και αρχίσει μία συμπεριφορά να παρεμβαίνει στα όριά σου πρέπει να μιλήσεις».